

Posudek oponentky bakalářské práce

Název bakalářské práce: Čína a Japonsko - interdependence i územní spory a konflikty

Jméno studenta: Bohdan Kubáček

Předkládaná bakalářská práce se zabývá relevantním a aktuálním tématem. I přes to mám k textu výhrady, které se týkají jak jejího obsahového uchopení, tak formálních náležitostí textu.

Cíl práce autor formuluje jako: „*Cílem zkoumání v této práci jsou bilaterální vztahy Japonska a Číny vzhledem k jejich ekonomické závislosti i konfliktní historii.*“ (s. 10). Následně autor formuluje výzkumné otázky: „*Co vedlo historicky ke vzniku tak silné bilaterální animozity u Číny a Japonska? Zabrání ekonomická provázanost i případnému konfliktu i přes společnou historii plnou negativních událostí? Kdo má větší právní nárok na souostroví Senkaku v rámci mezinárodního práva? Jak Senkaku de facto připadly Japonsku?*“ (Tamtéž). Vzhledem k rozsáhlosti cíle, a hlavně pak zbytečnému množství nešťastně formulovaných otázek, bylo cíle dosaženo jen omezeně. V tomto ohledu by bylo vhodnější redukovat množství otázek tak, aby byly jasněji provázané s teoretickým zakotvením práce a aplikací teorie. Ostatně, jak sám autor píše v závěru práce, „*Za nejtěžší autor této práce považuje odpověď na výzkumnou otázku, které zemi právoplatně náleží ostrovy Senkaku náleží, protože autor práce není v pozici soudce mezinárodního soudu*“ (s. 64) – to vskutku není, tudíž se nabízí otázka, proč se vlastně na něco takového ptát a jestli je taková otázka a odpověď na ní jakkoli relevantní.

Autor následně uvádí zbytečně komplikovanou hypotézu: „*Ekonomická provázanost Japonska a Číny je natolik silná, že se dá nazvat vzájemnou závislostí neboli interdependencí, která bude velmi příznivě ovlivňovat ekonomiku obou aktérů. To znamená, že interdependence předejde vzájemnému vojenskému konfliktu navzdory výrazné historické animozitě a nevyřešeným pohraničním sporům o souostroví Senkaku.*“ (Tamtéž). V souvislosti s uvedenou hypotézou chybí v práci představení operacionalizace konceptů. Tato absence se pak nevyhnutelně promítá do kvality analytické části práce (viz níže). Stejně tak by bylo vhodné více rozebrat následně uváděnou metodu, protože „analyticko-komparativní“ metoda je nic neříkající.

Práce má logickou strukturu, byť ta se v posledních kapitolách vytrácí. Autor nejdříve představuje teoretickou část věnující se teorii interdependence, následují kapitoly o historickém vývoji Japonska a ČLR v 19. století, posléze je pozornost věnována vztahům těchto

dvou aktérů. V dalších částech práce se autor věnuje současným čínsko-japonským vztahům a sporům o ostrovy Senkaku. Následující kapitoly jsou zaměřeny na aplikaci teorie interdependence na vztahy Japonska a ČLR, vztah je potvrzen ekonomickou provázaností obou států.

Po obsahové stránce lze kritizovat absenci jakékoliv reflexe soudobého stavu pozvání ve zvoleném tématu. Samotná analytická část práce je velice slabá. Jedná se o pouhý popis statistických údajů bez větší snahy je jakkoliv teoreticky reflektovat. Chybí tak snaha o hlubší vhled. Ten by se přímo nabízel alespoň v rovině ekonomických vztahů, na čemž by se daly dobře demonstrovat trendy a proměny. Stejně tak chybí komparace růstu, stagnace nebo propadu spolupráce s dalšími ekonomickými partnery, která by ideu rostoucí či klesající interdependence dále rozvinula. Taktéž grafy v této části práce jsou místy chaoticky popsány a bez názvu, takže čtenář často netuší, na co se vlastně dívá. Zmíněná (pátá) kapitola pak není logicky členěna. Autor nejdříve přichází s výčtem statistik týkajících se růstů a obchodních výměn obou ekonomik, aby pak navázal sekcí, která se věnuje historickému pozadí takové spolupráce. Následující (šestá) kapitola, která se týká zapojení států do mezinárodních organizací v práci postrádá opodstatnění a není jakkoli propojena s teoretickým rámcem. Autor zde místo snahy vysvětlit kooperaci a integraci států do mezinárodní komunity jen popisuje na necelých dvou stránkách (s. 58-59) kdy a kam státy přistoupily, kolik zákonů přijaly atd. V tomto ohledu se také nabízí otázka, proč zde autor ve dvou krátkých odstavcích zmiňuje jen dvě organizace (OSN, WTO).

Po formální stránce mám k práci několik výhrad. Úvod ani Závěr se nečíslijí a nedělí se do podkapitol. Autorovi bych také doporučila zlepšit práci s Obsahem a dělením práce do kapitol a podkapitol, jelikož je předkládaný text odlišně členěn. V textu samotném autor množství uvedených podkapitol a sekcí opomněl připsat. Celkově je v práci zbytečné množství kapitol a podkapitol, které by bylo vhodné redukovat. V textu také dochází k situaci, kdy jsou naprosto nelogicky na jediné stránce hned tři názvy kapitoly podkapitoly jdoucí za sebou (s. 14). Do výčtu formálních nedostatků je možné zařadit, že na stranách 14 a 28 autor odkazuje na poznámky pod čarou, které v textu chybí. V samotném textu pak autor nadužívá kurzívy v případech každé zmíněné organizace nebo pojmu.

Po formální stránce lze práci hodnotit daleko lépe než její předešlou verzi. Autor zdařileji používá citační normu katedry. Kritická poznámka v tomto směru míří k absenci datumu náhledu u elektronických zdrojů. Stejně tak je nevyhovující, že autor v práci místy

nedostatečně odkazuje na zdroje informací. Kupříkladu na straně 17 v úvodu nové podkapitoly představuje autor koncept komplexní interdependence, ale na zdroj myšlenky odkazuje jen „podle autorů“, byť je jasné z předchozího obsahu že má na mysli Nye a Keohana, bylo by více než vhodné v nové kapitole na tyto autory stále odkazovat. Příkladem je i analytická část, kde autor popisuje ekonomickou sílu ČLR a Japonska. Zde v textu odkazy na zdroje absentují úplně.

Byť se práce po gramatické stránce zlepšila, stále v ní lze narazit na hrubé chyby. Rovněž používání některých výrazů je v textu nevhodné, příkladem: „*Z hlediska chápání geopolitiky by takový čin namíchl Čínu...*“ (s. 40). Stejně tak není zcela šťastnou volbou začínat novou podkapitolu popisem grafu slovy: „*Červeně znázorněna je Asie, modře Severní Amerika, fialově Evropa, oranžově Austrálie, zeleně Jižní Amerika.*“ (s. 44). Další výtká oponentky se týká nadužívání některých výrazů, jako je animozita. Vedle toho věřím, že je možné nahradit výrazy jako „*zvěrstva*“ formulacemi, které jsou emocionálně méně podbarvené (s. 54). V práci se pak i nadále nachází dle oponentky zbytečná, a hlavně v textu smysl postrádající citace Johna Milтона na straně 61, která má asi dodávat jakýsi dramatický efekt, který je v práci dosti nevhodný.

I když má předkládaná práce stále řadu nedostatků, což je reflektováno v nízkém hodnocení ze strany oponentky, splňuje požadavky kladené na bakalářské práce a **doporučuje ji k obhajobě.**

Ve Falunu

4. ledna 2019

Mgr. Iva Sojková, M.A